

I. ULUSLARARASI
BALKAN TÜRKLERİNİN DİLİ,
EDEBİYATI VE KÜLTÜRÜ
SEMPOZYUMU
28 NİSAN 2025

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖR

PROF. DR. SEVİN ARSLAN

EDİTÖR YARDIMCISI

ARŞ. GÖR. ALPER YILDIZ

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

EYLÜL 2025

EDİTÖR

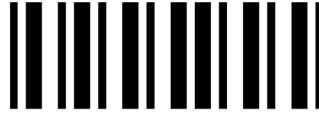
PROF. DR. SEVİN ARSLAN

EDİTÖR YARDIMCISI

ARŞ. GÖR. ALPER YILDIZ

ISBN

978-625-98824-2-0

9786259882420

DİZGİ, MİZANPAJ VE KAPAK TASARIMI

ARŞ. GÖR. ALPER YILDIZ

ADRES

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ YAŞAR BAYBOĞAN KAMPÜSÜ ÇUKUROVA ULUSLARARASI
HAVALİMANI YOLU ÜZERİ 33800 YENİCE-MERSİN

BU KİTABIN YAYIM HAKKI ÇAĞ ÜNİVERSİTESİNE AİTTİR. 5846, 2936 SAYILI FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİ HERHANGİ BİR BÖLÜMÜ, RESMİ VEYA YAZISI, YAZARLARIN, YAYIMCISININ YAZILI İZNİ ALINMADAN TEKRARLANAMAZ, BASILAMAZ, KOPYASI ÇIKARILAMAZ, FOTOKOPİSİ ALINAMAZ, HİÇBİR BİÇİMDE, HİÇBİR YOLLA ÇOĞALTILAMAZ VE DAĞITILAMAZ. YAZILARIN VE GÖRSELLERİN YASAL SORUMLULUĞU YAZARLARA AİTTİR.

KURULLAR

SEMPOZYUM ONUR KURULU

- Prof. Dr. Murat Koç – Çağ Üniversitesi Rektörü
- Prof. Dr. Halil Çetin Bedestenci – Çağ Üniversitesi Rektör Yardımcısı
- Prof. Dr. Mahir Fisunoğlu – Çağ Üniversitesi Rektör Yardımcısı
- Prof. Dr. Ergin Jable – Priştine Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı – Kosova Cumhuriyeti
- Prof. Dr. Elsev Brina Lopar – Ukshin Hoti Prizren Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Programları Başkanı – Kosova Cumhuriyeti
- Prof. Dr. Osman Emin – Aziz Kiril ve Metodiy Üniversitesi, Blaje Koneski Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı – Kuzey Makedonya Cumhuriyeti
- Prof. Dr. Mahmut Çelik – Goçe Delçev Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Grubu Başkanı – Kuzey Makedonya Cumhuriyeti
- Prof. Dr. Neriman Hasan – Köstence Ovidius Üniversitesi – Romanya Cumhuriyeti
- Doç. Dr. Tarık Duran – Doğu Çalışmaları Bölümü, Türk Dili, Edebiyatı ve Kültürü – Sırbistan Cumhuriyeti

KURULLAR

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Şehnaz Şahinkarakaş – Çağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı
- Prof. Dr. Sevin Arslan – Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı – Düzenleme Kurulu Başkanı
- Doç. Dr. Belde Aka Kiyaga – Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Elemanı
- Doç. Dr. Begüm Kurt – Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Elemanı
- Dr. Öğr. Üyesi Seyfettin Özdemirel – Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Elemanı
- Arş. Gör. Demet Canarlan Yıldız – Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Elemanı
- Arş. Gör. Alper Yıldız – Çağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Elemanı

KURULLAR

SEMPOZYUM BİLİM VE DANIŞMA KURULU

- Prof. Dr. A. Deniz Abik – Çukurova Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı (Türkiye Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Süleyman Baki – Tetova (Kalkandelen) Üniversitesi, Felsefe Fakültesi, Doğu Dilleri (Şarkiyat) Bölüm Başkanı (Kuzey Makedonya Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Aktan Ago – Marko Çepenkov Folklor Enstitüsü (Kuzey Makedonya Üniversitesi)
- Prof. Dr. Mariya Leontik – Goçe Delçev Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (Kuzey Makedonya Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Nazim İbrahim – Aziz Kiril ve Metodiy Üniversitesi, Blaje Konevski Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Elemanı (Kuzey Makedonya Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Recai Özcan – Düzce Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı Başkanı (Türkiye Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. H. Dilek Batıslam – Çukurova Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Eski Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı (Türkiye Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Refiye Şenesen – Çukurova Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Türk Halk Edebiyatı Ana Bilim Dalı (Türkiye Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Nilgün Çıblak Coşkun – Mersin Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Türk Halk Edebiyatı Ana Bilim Dalı (Türkiye Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Elmas Şahin – Çağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Elemanı (Türkiye Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Şirvan Kalsın – Çağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Elemanı (Türkiye Cumhuriyeti)
- Doç. Dr. Serdar Kervan – Prizren Üniversitesi, İlkokul Öğretmenliği Bilim Dalı (Kosova Cumhuriyeti)
- Prof. Dr. Sevil Bülbül – Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği Bölümü, Turizm Rehberliği Ana Bilim Dalı, Sanat Tarihi (Türkiye Cumhuriyeti)

BİLDİRİ ÖZETLERİ

MAKEDONYA'DA TÜRKÇE EĞİTİMİNİN 80 YILLIK EĞİTİM YOLCULUĞU

Prof. Dr. Osman Emin

Aziz Kiril ve Metodiy Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kuzey Makedonya

osmanemin@flf.ukim.edu.mk, ORCID: 0000-0001-6975-8221

ÖZET

Makedonya'da Türkçe eğitimi, Osmanlı İmparatorluğu'nun Makedonya topraklarında varlık gösterdiği dönemde başlamış ve bu süreç, Cumhuriyet dönemiyle birlikte farklı aşamalardan geçerek günümüze kadar gelmiştir. 80 yıllık bu eğitim yolculuğu, Makedonya'daki Türk nüfusunun kültürel ve dilsel varlığını sürdürmesi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Her ulusun, her türlü düşünce ve öğrenme eylemi ana dili temeli üzerinde oluşur. Anlaşıyor ki, ulusal eğitimde ve ana dili eğitiminde en çok önem verilerek, günümüze kadar ve gelecekte düşünen, eleştiren, sağduyulu, tutarlı ve öz konuşan insan tipinin yaratılması, okullarımız dahi Türk dili ve Türkçe eğitiminin başarısına bağlıdır.

1944-2024 yılları arasında Makedonya'da Türkçe eğitiminin tarihsel gelişimini, dönüşümünü ve mevcut durumunu derinlemesine inceleyen bir çalışma ele alınacaktır. Makale, yalnızca Türkçe eğitiminin kronolojik bir kaydını tutmakla kalmayıp, aynı zamanda bu süreçte eğitimin kültürel, sosyal ve siyasi etkilerini de ele alarak kapsamlı bir perspektif sunacaktır. Türkçe eğitiminin, bir dil öğretiminin ötesine geçerek kimlik taşıyıcısı ve kültürel varoluşun temel unsuru olduğunu vurgulayan bu çalışma, Kuzey Makedonya'daki Türk toplumunun anadilde eğitim hakkını nasıl bir mücadele ile koruduğunu ve geliştirdiğini gözler önüne serecektir. Günümüzde Türkçe eğitiminin mevcut durumu ve gelecekte atılacak adımlara dair öngörüler sunan bu metin, Türkçe eğitiminin bir kimlik mücadelesi olduğunu ve Türk toplumunun kendi dilini, kültürünü ve değerlerini koruma çabası olarak nasıl evrildiğini göstermeye amaç edinecektir.

Makedonya'daki Türkçe eğitiminin 80 yıllık yolculuğu hem zorluklarla hem de başarılarla dolu bir süreç olmuştur. Osmanlı döneminin etkisiyle başlayan Türkçe eğitim, Yugoslavya dönemi ve Makedonya'nın bağımsızlığından sonra da devam etmiştir. Bugün, Türkçenin Makedonya'daki eğitim sistemindeki yeri, Türk kültürünü ve dilini yaşatma amacını gütmeye devam etmektedir. Makedonya'da Türkçe eğitiminin 80 yıllık yolculuğu, Türk halkının dilsel ve kültürel kimliğini koruma noktasında önemli bir kilometre taşıdır.

Anahtar sözcükler: Kuzey Makedonya, Türkçe eğitim, ana dili, kültür, öğretim.

Eighty Years of Turkish Education in Macedonia: An Educational Journey

ABSTRACT

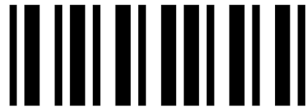
Turkish language education in Macedonia began during the Ottoman Empire's presence in the region, and this process has continued through various stages, including the Republican period, reaching the present day. This 80-year educational journey plays a crucial role in maintaining the cultural and linguistic identity of the Turkish population in Macedonia. Every nation's thought and learning processes are rooted in its native language. It is evident that the creation of a thinking, critical, sensible, consistent, and articulate individual, which is given utmost importance in national education and mother tongue education, depends on the success of Turkish language education, even within our schools.

A study will be discussed that thoroughly examines the historical development, transformation, and current status of Turkish language education in Macedonia from 1944 to 2024. The article will not only present a chronological account of Turkish language education but also offer a comprehensive perspective by addressing the cultural, social, and political impacts of this educational process. Emphasizing that Turkish education goes beyond mere language instruction, serving as a carrier of identity and a fundamental element of cultural existence, this study will illustrate how the Turkish community in North Macedonia has fought to protect and develop its right to education in the mother tongue. This text, which provides insights into the current state of Turkish education and future steps to be taken, aims to demonstrate that Turkish education is an identity struggle. It will show how this effort has evolved as a means for the Turkish community to preserve its language, culture, and values.

The 80-year journey of Turkish language education in Macedonia has been a process marked by both challenges and achievements. Starting with the influence of the Ottoman period, Turkish education continued during the Yugoslav era and after Macedonia's independence. Today, the place of Turkish in Macedonia's educational system continues to serve the purpose of preserving Turkish culture and language. The 80-year journey of Turkish education in Macedonia stands as a significant milestone in preserving the linguistic and cultural identity of the Turkish people.

Keywords: North Macedonia, Turkish education, mother tongue, culture, teaching.

ISBN: 978-625-98824-2-0

9786259882420

BU KİTABIN YAYIM HAKKI ÇAĞ ÜNİVERSİTESİNE AİTTİR. 5846, 2936 SAYILI FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİ HERHANGİ BİR BÖLÜMÜ, RESMİ VEYA YAZISI, YAZARLARIN, YAYIMCISININ YAZILI İZNİ ALINMADAN TEKRARLANAMAZ, BASILAMAZ, KOPYASI ÇIKARILAMAZ, FOTOKOPİSİ ALINAMAZ, HİÇBİR BİÇİMDE, HİÇBİR YOLLA ÇOĞALTILAMAZ VE DAĞITILAMAZ. YAZILARIN VE GÖRSELLERİN YASAL SORUMLULUĞU YAZARLARA AİTTİR.